

Rožmberské noviny

Spolek rožmberské růže - PWR

www.bratrstvoruze.cz/sk

Rožmberské noviny

Obsah

Úvodní slovo str. 3

Pan Vok válčí s rybníkáři str. 4 – 7

Klatovy str. 8 – 13

Bitva na Bílé hoře v souvislostech str. 14 – 17

Svatý Jiří: Patron našeho řádu 19 – 20

Kaplička sv. Huberta: 22 – 31

Volný čas ve středověku: 33 – 37

Bitva u Ústí nad Labem: 38 – 40

S fotoaparátem za heraldikou: 41 – 49

Projekt sv. Jiří: 50 – 56

Adopce varhan: 57

Heraldika Vítězslava Lazeckého: 58 – 68

Úvodní slovo

Minuly nás Velikonoce a my si znovu připomínáme smrt Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstání. K tomu vás naším časopisem provedou umně připravené kartičky projektu sv. Jiří. A protože je duben, a k němu připadá sv. Jiří – patron rytířstva a rytířských řádů, je to i náš den oslav našeho světce. Proto se v medailonku našeho člena Miroslava Frka dozvíte něco o tomto světcu, jeho pohnutém osudu i pověsti o zabití draka. Jsme ale rovněž řád pana Petra Voka – posledního dědice rožmberské růže a jeho jméno i odkaz si musíme neustále připomínat. Proto jsem z jeho života připravil jistě zajímavou historii o potrestání zpupných rybníkářů. Abych se blíže čtenářům představil a řekl něco o sobě, připravil jsem krátké pojednání z mého rodiště – Klatov. Na moji práci ještě jednou naváže bratr Miroslav, aby vám předvedl Bílou horu, a ukázal tak konflikt, jemuž mohli lidé jako pán z Růže a jemu podobní zabránit, kdyby tu ovšem byli. Bratr Vítězslav Lazecký nás poctil pěknou ukázkou své zručnosti v malování erbů, tentokrát všech majitelů Pavlic. Nebyli by to naši stálí přispěvatelé Jan Tinterov a Štěpán Luňák, aby si nepřipravili něco z historického oboru. Honza vás vezme na bojiště u Ústí nad Labem, kde kdysi tak slavně zvítězily husitské houfy proti německým křižákům, zatímco Štěpán vám ukáže něco ze zábavy ve středověku. S fotoaparátem vyrazil za heraldikou opět náš představený Schwamberg. V duchu tradice a odkazu Řádu pana Voka naše Tovaryšstvo adoptovalo varhany v katedrále sv. Víta.

Stanislav Jalovec

Pan Vok válčí s rybníkáři

Když se Petr Vok stěhuje na Bechyni, sní o tom, že si z ní udělá renesanční sídlo podle vkusu, kde bude žít na plno, sedět u vína a knih, prohlížet si své cenné sbírky a novinky ze světa. To by ale nesměl mít na panství škodnou v podobě rybníkářů, kteří jsou jako čert. Dobrý sluha, ale vždy zlý pán. A těžko je zkrotit!

Motto:

„Rybníkáři tasí dýky, táhnou za svým hejtmanem, strhne-li se dneska bitka, snad už zítra nevstanem.“ Rybníkářský popěvek

Dluhy pana Voka

Když je panu Vokovi 30 let, odchází na Bechyni, neboť se touží dostat z dosahu bratrových úředníků, pro které může jenom spravovat Vimperk a další statky rožmberského dominia. Jeho příbuzný, pán ze Švamberka a Zvíkova, mu vychází vstříc a nabízí mu ke koupi bechyňský zámek se všemi jeho statky kromě kláštera a záduší. Pan Petr na to kývne a domluví se na splátkách. Ještě Léta Páně 1539 se stěhuje z Vimperka do Bechyně, která se stane na více než 20 let jeho sídlem. I sem přichází bratrovi úředníci, aby zařadili Bechyni do již tak rozsáhlého rožmberského panství, ale pan Vok je vyprovází. Raději si Bechyni přestavuje podle renesanční módy a na peníze nekouká. Nutno dodat, že se také stará o blaho poddaných. *„Doba Petra Voka je zapsána ve stavbách, jeztech i mlýnech podél Lužnice a ovšem i na bechyňském zámku v někdejší bratrské kapli, kterou zde dal postavit.“* popisuje současný historik **Milan Švankmajer**.

Konflikt s rybníkáři

Jak se mohl tedy takový bonviván, filantrop a člověk vzdělaný dostat do konfliktu s rybníkáři? Inu, příčinu je třeba hledat v řemeslnících samotných. *„Rybníkáři tvořili zcela zvláštní skupinu poddaných, s mnohem větším sebevědomím a vlastními nepsanými zákony, které sice připouštěly, aby se na nože bili mezi sebou, cizoložili, kradli a loupili podle chuti, ale zároveň těžce nesli pocit jakékoli nespravedlnosti.“* sděluje současný publicista **Jindřich Francek**. A spisovatel **Jan Bauer** dodává: *„Za prací a výdělkem museli táhnout krajem od stavby jednoho rybníka či vodního díla k druhému. A právě toto putování z místa na místo z nich vytvářelo poměrně nezávislé společenství lidí poněkud divokých mravů. Pokud právě nesehnali zaměstnání, živilo se příležitostnými loupežemi a, jak bychom řekli dnes, drobnou kriminalitou.“* Není se čemu divit, že se dostávají do konfliktu se zákonem i na panství pana Voka. Buď on nebo jeho úředníci dávají tři nejhorší oběsit pro výstrahu. U popravy je i pan Petr, ale jestli rozhoduje o rozsudku on, nebo je přítomen jako vlastník panství a rozhodují jeho dvořané, nevíme. Rybníkáři mu ale přísahají pomstu.

Rybníkáři - schopní tovaryši, ale jinak divoká čeládka

Otevřená válka

O činnosti rybníkářských jonáků, jak si tito tovaryši vodního řemesla říkali, vypovídá v té době také to, že se lidé na bechyňském panství báli vycházet ven. Popravou jejich třech druhů si ale Rožmberk proti sobě poštlal jinou partu pod vedením hejtmána **Vondry Boráka** či **Buráka**, jenž v té době pracuje se svými pomocníky na netolickém panství. Sepíšou opovědní list a vyhrožují, že mladšího pána z Růže zabijí. A skutečně se odhodlají k činu. Ozbrojené bandy rybníkářské chásky číhají od té doby v lesích u Vodňan, Sedlčan a Soběslavi, kudy urozený pán projíždí. Prozrazují je ale jejich výhrušné listy, takže si Petr může dávat pozor, omezit své vyjíždky a zajistit si případně ozbrojený doprovod. S pomocí svých úředníků, přátel mezi šlechtou a úředního aparátu staršího bratra rozjíždí skoro až detektivní pátrání po spiklencích. Ostatně jeho sousedé z toho mají jen radost, protože nebezpečné tuláky na svém zboží rozhodně nepotřebují.

Hlavami truhlici naplnil

V rožmberské kanceláři se brzy hromadí opisy výsledků dopadených zločinců. Přicházejí dokonce i zprávy z Benátek nad Jizerou a Jičína. Až tady lapají biřicové měst a šlechty provinilé rybníkáře. Celé roky nahánějí spiklence z řad rybníkářů. Ti jsou postupně popravováni v Táboře, Bechyni, Vimperku, Soběslavi, Vodňanech. „*Hlavami jejich pak Petr Vok jednu truhlici naplnil,*“ píše

dobový kronikář **Václav Březan**. Myslí to ale samozřejmě obrazně a vyjadřuje tak údiv nad počtem chycených atentátníků. Jenom Vondra Borák zmizel neznámo kam a země se po něm slehla. A možná je to tak dobře. Pan Petr po letech ukončil svůj spor s nezbednou čeládkou jejich likvidací a mohl si oddechnout a soustředit se na jiné záležitosti. Jeho dluhy za opravu zámku, sbírky knih, umění a technických vynálezů povážlivě narostly a věřitelé by ho nejráději strčili pod zámek. Bratr **Vilém** (1535 - 1592) mu tentokrát nepomůže. A proto Vok usedá s číší vína ke stolu a věnuje se napříště vyřízení svých pohledávek. Není ale z těch pánů, kteří by vše nechali zaplatit poddané. „*Pokud některé poddanské dávky nezrušil, pak nové nezaváděl!*“ líčí Švankmajer.

Stanislav Jalovec

Zdroje:

Bauer, Jan: Rožmberkové – První po králi

Francek, Jindřich: Zločin a trest

Švankmajer, Milan: Petr Vok z Rožmberka

Čech, Zdeněk a kol: Drsný střed Evropy

Pohled na klatovské náměstí z výšky

Klatovy – medailonek o mém rodišti

Pocházím z malé vesničky v klatovském okrese a připravil jsem si pro Vás něco o mém rodném kraji. Dnes se budeme bavit o Klatovech, městě, kde jsem se narodil. Dozvíte se něco o klatovských karafiátech a památkách. Jistě jste slyšeli o našich katakombách nebo barokní lékárně.

Karafiát - zahradnická pýcha Klatov

Klatovský karafiát

Od 19. století patří ke Klatovům již tradičně pěstování karafiátů. Tyto květiny jsou známé po celé Evropě. „S pěstováním karafiátů v Klatovech začal Josef Volšanský, který v r. 1813 dovezl údajně z Francie černá semínka drobnokvětého karafiátu. Nemalou zásluhu na tom, že koncem 19. stol. už se o Klatovech mluvilo jako o městě karafiátů, měl klatovský hostinský a pomolog Michael Bullmann.“ sdělují webové stránky města. **Bullmann** má obchodního ducha a vypěstované květiny prodává bohatým důstojníkům ze zdejší posádky, jež se scházejí u něj v hostinci. Od roku 1828 už jeho produkty kolují po celé Evropě. Zvláštností klatovské rostlinky je, že je mrazuvzdorná trvalka, zatímco americká květina potřebuje skleníček. Má hladké okraje korunních lístků, ale ostatní jsou zoubkované. Vůně je jemně hřebíčková.

Katakomby - místo posledního odpočinku duchovních i mecenášů

Katakomby přitahují turisty

Pokud turisté neslyšeli o proslulých karafiátech, pak míří do slovutných katakomb. Krypty jezuitského kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce na náměstí Míru jsou vystavěny v letech 1656 – 1676. Stanou se místem posledního odpočinku jezuitských bratří i jejich sponzorů z řad místní šlechty a měšťanstva. Až do roku 1783 je v podzemí pochováno na 200 mrtvých, než následujícího roku císař **Josef II.** zakazuje pohřbívání v kryptách. Nejznámější mumií duchovního je páter **Adalbert Chanovský** z Dlouhé vsi. K přirozené konzervaci těl slouží důmyslný ventilační systém hrobek. 140 mumií je ale nenávratně poškozeno po poruše ventilace roku 1937. V současnosti je větrací zařízení plně obnoveno a vy se můžete přijít podívat na expozici. „*Expozice je instalována v původních prostorách krypt, dnes nazývaných katakomby, a jezuitského gymnázia. Vypráví návštěvníkům příběh barokních jezuitských Klatov.*“ **sděluje město Klatovy.**

Barokní lékárna s rohem pravého jednorozce. Nebo ne?

Lékárna U Jednorozce

Barokní lékárnu najdete rovněž na klatovském náměstí. Dům čp. 149 se v 16. století nazýval Skřivánkovecký a později Panský. Roku 1639 získává dům lékárník **Tobiáš Sibling**. Později se stává jezuitskou a může se pochlubit zajímavou kuriozitou. Vlastní údajný roh jednorozce – ve skutečnosti roh narvala, jenž je pověšen uvnitř nad vchodem. Používal se při výrobě mastí a prášků. Dále tu jsou například chirurgické nástroje vojenských operatérů a lékařů, třístupňová pec a veškeré zařízení budovy pochází z roku 1773. „Provoz lékárny se udržel až do roku 1966, poté byl interiér upraven jako lékárnické muzeum, které je celoročně přístupno veřejnosti. Barokní lékárna U Bílého jednorozce je mimo turistickou sezonu uzavřena. Prohlídka je možná pouze pro hromadné návštěvy, které se předem objednají.“ upozorňují nás úřady.

Černá věž - jedna z dominant mého rodiště

Dominanty

Dominantami Klatov jsou bezpochyby městské hradby, Bílá a Černá věž. „První hradby získaly Klatovy v době svého založení kol. r. 1260. Nejstarší zachované části pochází z poč. 14. století. V 15. století byla doplněna vnější hradba s baštami a dalším příkopem. Souvislé úseky hradby se dochovaly v ulicích Tyršova a Plzeňská, okrouhlé věže v ul. Václavská a Komenského.“ sdělují odborníci. Bílá věž byla vlastně zvonice, která nahradila tu původní z roku 1581, již zničil požár na konci 17. věku. Zároveň se jednalo o vstupní bránu na hřbitov. Po řádění červeného kohouta roku 1758 je věž zvýšena o třetí patro. Černá věž pochází z roku 1547. Stavba trvá přes deset let, protože město tehdy nemá dostatek finančních prostředků. Jejím architektem je Ital **Antonio de Sella**. Účelem věže je varovat město před požáry a pohybem nepřátelského vojska. Vlivem požárů má i kámen tmavě černou barvu, ze které pochází název budovy. V roce 1855 je osazena hodinami místního mechanika **Jana Boška**.

Zdroje: Wikipedie
klatovy.cz – portál městského úřadu
hrady.cz

Počátek stavovské války připomíná frašku. Vyhození císařských úředníků z oken Pražského hradu

Bitva na Bílé hoře v souvislostech

Budu vám vyprávět o událostech z let 1610 až 1621. O činech, které ovlivnily, mohly ovlivnit a změnily chod dění ve střední Evropě, a především v českých zemích.

Smrt velikánů

Celá 1. a 2. polovina 10. let 17. století se nesla ve znamení významných osobností českého království. Prvně umírá **Jaroslav II. Smiřický ze Smiřic**. Příslušník tohoto rodu Smiřických ze Smiřic bude ještě v příběhu působit a zahraje si jednu, ač malou, ale přes to klíčovou roli ve stavovském povstání. Pak na podzim zemřel **Viktorin ze Žerotína** z významného moravského šlechtického rodu. A nakonec poslední příslušník jednoho českého šlechtického rodu, který byl dlouho v čele české stavovské společnosti, ale i významnou osobností, která mohla at' už zabránit nebo zásadně ovlivnit české stavovské povstání mezi lety 1618-1621, nejde o nikoho jiného, než o jihočeského velmože **Petra Voka, pána z Rožmberka** 12. vladaře domu Rožmberského (+ 5/6. listopad 1611, Třeboň). Jenom tito velikáni opustili České země v roce 1611 a bohužel nešlo o jediné významné osobnosti které mohly klíčově ovlivnit vývoj povstání. Roku 1612 pak zemřel král a císař **Rudolf II.** a události nabraly strmý pád, a když ještě 15. dubna 1617 zemřel i Jan Jiří ze Švamberka, tak padla poslední osobnost, která mohla eventuálně zabránit stavovskému povstání. Rožmberkové byli v české, moravské a slezské stavovské společnosti váženým rodem s privilegii zapsanými i v zemských deskách.

Předzvěsti Bílé Hory

I stavovskému povstání (1618), jež vedlo k bitvě na Bílé hoře (1620) předcházelo několik událostí, ale za to klíčových událostí. Mezi hlavní faktory pařily ekonomické, náboženské a politické otázky. České království, moravské markrabství, slezské knížectví a Horní a Dolní Lužice byly zadlužené, jelikož naše země odváděly císařskému dvoru ze všech habsburských korunních zemí minimální odvody, a tak si císařský dvůr ve Vídni půjčoval peníze a ručil naší zemí. A jelikož české země byly klasicky stavovskou monarchií tak české, moravské a slezské stavy zastavily habsburský majetek v českých zemích. To zvýšilo napětí mezi domácí stavy katolickými a protestantskými ve městech, šlechtických domech a rytířských tvrzích.

Náboženská otázka

Druhý, ale o nic méně důležitý faktorem, byla otázka náboženská. To, že habsburská dynastie byla katolickou panovnickou rodinou, jež v té době vládla španělské říši, ale i v habsburské monarchii (českému, chorvatskému, uherskému království a rakouskému arcivévodství) uznávala dlouhodobě převážně římsko-katolické náboženství, ale české země byly historicky královstvím dvojího lidu. V našich krajích tehdy žili pospolu protestanté jako utrakvisté, jednota bratrská, luteráni, kalvinisté na jedné straně a katolíci na straně druhé. Když pak byl zbořen protestantský kostel v Hrobech (r.1617) a uzavřen protestantský kostel v Broumově (r.1617) byly vztahy mezi katolickou a protestantskou šlechtou hodně napjaté. Přitom náboženskou svobodu podporoval i Rudolfův majestát. Posledním otazníkem byla otázka politická. Jak jsem již řekl, Země koruny české byly stavovskou monarchií, kde byla moc panovníka omezena a většinu pravomocí měl stavovský sněm, jehož se účastnila katolická i protestantská vyšší a nižší šlechta a měšťanstvo. Když se konal 21. května 1618 stavovský sněm i přes císařův zákaz, stavy byly pobouřeny rostoucím vlivem a mocí královského kancléře místo stavovského sněmu.

Začátek stavovského povstání

Den po uskutečnění stavovského sněmu se schází čtyři osoby v paláci Smiřických na Malé straně v Praze. Mezi přítomné patří Martin Fruwein z Podolí, který byl pražským právníkem, i advokátem ve službách vladařů z Rožmberka, dále pak zde byli i Jindřich Matyáš Thurn, Albrecht Jan Smiřický ze Smiřic, Václav Budovec z Budova či Jáchym Ondřej Šlik. Fruwein má zajistit právní důvody, proč by se mělo stavovské povstání uskutečnit. O den později 23. května 1618 měly české, moravské a slezské protestantské stavy jít jednat s císařskými místodržícími na Pražském hradě. Během šarvátky v české královské kanceláři byli katoličtí místodržící **Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka**, **Jaroslav Bořita z Martinic** a **Filip Fabricius** vyhozeni z oken Pražského hradu. Místodržící však pád z oken Ludvíkova křídla Pražského hradu přežili. Stavy se snažily získat alibi, ale císař **Ferdinand II. Habsburský** však argumenty stavů neakceptoval. Začalo stavovské povstání.

Nová vláda a nový král

Země naší koruny se staly konfederací a volenou monarchií v čele se stavovským generálním sněmem, jednotlivými direktorií, kde byli zástupci panského, rytířského a měšťanského stavu a dále jednotlivými zemskými sněmy a tajnou radou. Členem direktoria byl právě i právník Martin Fruwein z Podolí, jenž byl později povýšen do rytířského stavu a koupil statky na jihu Čech. Císař Ferdinand II. Habsburský byl mezitím z trůnu sesazen. Začalo docházek k prvním válečným střetům. Jindřich Matyáš Thurn vytáhl s vojskem do jižních Čech ke královskému městu České Budějovice, které zůstalo loajální císaři, ale stavovské vojsko dosáhlo jen dílčích úspěchů. Mansfeld zatím vytáhl s vojskem ke královskému městu Plzeň. K prvnímu většímu vojenskému střetu došlo 9. listopadu 1618 v bitvě u Lomnice, jíž vyhrálo stavovské vojsko. Jindřich Matyáš Thurn po sesazení rakouských místodržících na Moravě postupoval k Vídni, která byla sídlem habsburského rodu. Po neúspěšném obléhání rakouského centra se však karta otočila.

Volba panovníka

Začalo se také uvažovat o volbě panovníka. V úvahu připadal saský kurfiřt **Jan Jiří I.** a falcký kurfiřt **Fridrich**, jenž byl i nakonec zvolen. Jistou roli hrálo i jeho manželství s anglickou princeznou **Alžbětou Stuartovnou**. Stavové tak doufali v pomoc protestantského anglického království. Pomoc ale nepřišla, a když byla v létě 1620 uzavřena ulmská smlouva, muselo být zřejmé, že po odstřížení zahraničních vazeb českých, moravských a slezských stavů. Tím se naše země ocitly v politické i ekonomické izolaci. Císařsko-ligistické vojsko pod velením **gen. Buquoye** bylo později posílené a stavovské vojsko bylo vážně demoralizované. Katolické vojsko pobývalo stejně jako české u Rakovníka, kde docházelo na podzim roku 1620 jen k dílčím střetům. Později ale začalo postupovat habsburské vojsko k Praze. Stavovské vojsko bylo povinno k dlouhému a nepřetržitému postupu, což už jednou demoralizované vojsko ještě víc unavilo. Schylovalo se k poslední bitvě a poslední vzepětí stavů.

Bitva na Bílé hoře - Statečná porážka nebo tragikomická šarvátka?

Bitva začíná

Je 8. listopadu 1620, na Bílé Hoře u letohrádku Hvězda se nacházejí obě válčící strany. Na jedné straně císařská vojska habsburské monarchie, armáda španělského impéria a katolické ligy, jejichž muži jsou odhodlaní a nedávnou posilou z Uher i posílení. Naopak je zde špatně placená, demoralizovaná a unavená stavovská a falcká soldateska, jež byla ve výhodnějších pozicích na pahorku od letohrádku Hvězda až k dnešnímu Motolu. Stavovskému vojsku veleli velitelé jako Kristián starší z Anhaltu, Jindřich Matyáš Thurn, Jiří Fridrich Hohenlohe a v čele císařsko-ligistickému vojska stáli například Jan Tserclaes Tilly, Maxmilián I. Bavorský, Karel Bonaventura Buquoy anebo Maxmilián z Lichtenštejna. Proti sobě stálo 12–13 tis. mužů a 18–20 tis. mužů císařské armády proti 15 tis. mužů ve stavovském vojsku. Obě strany se zdráhají začít bitvu. Nakonec bitvu začne císařské vojsko, jež udeří na stavovské vojsko. Rozvratem stavů jsou ale císařští překvapeni. Stavovské vojsko nekladlo více méně žádný větší odpor. Ale to ještě nebyla pro vzbouřeneckou armádu prohra. Pozice císařské a ligistické armády bylo rozdělené, kdyby stavy udeřily, mohly obě armády rozdělit, jelikož byly rozdělené potokem, kde obě armády spojoval pouze jeden most. Další šancí, kdy mohla stavovská armáda zvrátit bitvu, byl útok Kristiána

mladšího z Anhaltu, jenž udeřil úspěšně s jízdou na nejzranitelnějším místě stavovské armády, bohužel bez podpory dalších vlastních jednotek. Císařsko-ligistická armáda zahájila útok a stavovská armáda se začíná hroutit. Část stavovské armády zůstala obklíčená u zdi obory letohrádku Hvězda a zbylá vojska začala prchat směrem k Praze a Vltavě. Bitva končí a český král Fridrich Falcký prchá z Prahy na východ směrem na Kutnou Horu a dál do Slezska.

Následky porážky

Příslušníci povstání se pak ocitají v nepříjemné situaci. Část z nich odchází do exilu a někteří příslušníci panského, rytířského a městského stavu mají být popraveni. Majetek povstalců je konfiskován a většina z těch, kteří nestihli utéct ze země, jsou exemplárně popraveni. Šlo většinou o členy direktoria, vojenské velitele stavovského vojska, ale i stavovských úředníků. Zatčení byli vyslýcháni a někteří jako i Martin Fruwein z Podolí i mučeni. Nakonec je odsouzeno 27 pánů, rytířů a měšťanů. Jediným katolíkem popraveným na Staroměstském náměstí byl Diviš Černín z Chudenic, jehož poprava měla symbolický význam, ač byl pouze klíčníkem Pražského hradu. Ze Staroměstské popravky to neudělalo náboženský akt. Po popravě na staroměstském náměstí začal rekatolizace a konfiskovaný majetek byl rozprodáván nebo dáván do zástavy či darován podporovatelům císaře Ferdinanda II. Habsburského. Je jen otázkou, zdali jsou následky bitvy na Bílé hoře spíše pozitivní nebo negativní. Protestantští stavové utužovali vazby s německo-protestantským světem, což by upevnilo naše vazby k Sasku, Prusku, Hesensku, nebo Švédsku. Dalo by se tak možná mluvit o vztahu ke germánskému světu a ke germanismu. Naopak rekatolizace upevnila naše vztahy s římsko-katolickým prostředím, díky němuž jsme prožili i léta českého baroka a upevnění našich vztahů ke katolickému Polsku a Rakousku. Tak či tak o alternativním scénáři můžeme jen uvažovat a přemýšlet, ale jedno je jisté. Bez historického konce bitvy na Bílé hoře bychom nyní nebyli tam, kde jsme jako národ a stát nyní.

Miroslav Frk

**Zdroje: Dokument Martin Fruwein z Podolí – 28. popravený
Wikipedie**

Gustav Moreau - Svatý Jiří a drak

Svatý Jiří: Patron našeho řádu

Píše se přibližně 3. až 4 stol. našeho letopočtu a Jiří je zatím římský voják. Jak se z mladého legionáře s velkým vojenským vzestupem stal křesťanský mučedník? A jak je možné, že se zároveň stane patronem Tovaryšstva rytířů rožm. růže a lebky

Motto: *Bože, Tys posiloval svatého Jiří, aby následoval Tvého Syna v jeho utrpení a byl připraven pomáhat slabým a trpícím; ať pomáhá i nám v naší slabosti. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků, amen – Závěrečná modlitba z breviáře*

Rodina a kariéra

Mladý Jiří přichází na svět pravděpodobně do křesťanské rodiny okolo roku 270 n.l. v Kappadokii v dnešním Turecku přibližně v oblasti mezi Smyrnou a Manisou. Hrdinův otec je též římským vojákem jako sv. Jiří ale ten zemřel ještě během jeho dětství a on s matkou odešel do jejího rodného města, kde se mu dostalo patřičného vzdělání. Když sv. Jiří dospěl, stal se legionářem a postupně stoupal po hodnostním řebříčku až k titulu tribuna. O něco později se stává rytířem. V tu dobu slouží v gardě římského císaře **Diokleciána**. Když vladař roku 303 vydává císařský edikt o pronásledování křesťanů, samotný Jiří je pověřen perzekucí křesťanské komunity v římské říši. Přiznává se, že i on sám je příslušníkem křesťanského náboženství. Římský císař ho za to nechal mučit a později popravit. Akt popravy stěním později donutil císařovnu **Alexandru** a jednoho pohanského kněze **Athanasia** k odstoupení od pohanství a k přestupu na křesťanství. Tělo sv. Jiří bylo navraceno do Lýdie, kde ho začali navštěvovat křesťanští poutníci.

Pověst o sv. Jiřím a draku

Pověštinou je svatý Jiří zobrazován jako rytíř bojující s drakem. Ale kde se tato pověst vzala, jak zní a jaký má význam? Pověst o sv. Jiřím a draku přišla do Evropy zároveň s křížovými výpravami, kdy ji přinesli křížáčtí rytíři z Kappadokie, kde měla svou pravoslavnou obdobu. Legenda, jak ji známe, je mladší a pochází z katolické verze příběhu. Příběh hovoří o životně důležitém prameni libyjského města Kyrény, u něhož si postavil hnízdo drak. Lidé, se nemohou dostat k vodě a musí opakovaně draka vylákat z úkrytu, aby se k prameni dostali. Návnadou je losem vybraná lidská oběť. Až jednoho dne padla volba na tamní královskou dceru. Král žádá saň o milost, ale ten neposlouchá, a tak je princezna předložena drakovi jako pokrm. V poslední chvíli však kolem celé události projíždí sv. Jiří, jenž tasí kopí a draka zabíjí. Princezna je zachráněna a vděční obyvatelé se zavazují vzdát pohanské věrouky a přijmout křesťanství.

Svatý Jiří patronem

Svatý Jiří se jako křesťanský světec stává patronem hned několika profesí a osob. Postupem času je ochráncem rolníků, skautů, vojáků, rytířů, jezdců, proti pokušení, před válečným nebezpečím, Anglie, Gruzie, Kanady, Řecka, Portugalska a Srbska. Dohlíží na města jako je Moskva, Londýn, Bejrút, Benátky nebo Istanbul. Ruská federace využívá symbolu sv. Jiří a svatojiřský kříž patří tradičně ruskému námořnictvu. K jeho atributům patří drak, kolo, korouhev, kůň a rytíř. Ve většině zemí světa se světcův svátek slaví 23. dubna, ale Česká republika je však výjimkou, protože 23. dubna už naše země slaví **sv. Vojtěcha**, našeho mučedníka a patrona naší země. A protože je rovněž patronem rytířských řádů, je tedy ochráncem i našeho Tovaryšstva.

Miroslav Frk

Zdroje:

Catholica.cz

Wikipedie, Svatý Jiří

[Svatý Jiří – Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)

Wikipedie, Svatojiřská stuha

[Svatojiřská stuha – Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)

Šottnerová, Dagmar: Lidové tradice

Kaplička zatím bez Huberta

Kaplička Sv. Huberta v Podlešíně

Postavím kapličku

Na začátku měsíce května roku 2021 si mne i s bratrem náš otec, **Petr Nowak**, pozval domů, aby nám oznámil své rozhodnutí. To nám bylo sděleno poměrně prostou větou: „*Postavím kapličku. Nelíbí se mi, jak to tu vypadá, chci, aby i po nás něco zůstalo. Takže za naši rodinu postavím kapličku*“, což se nám zamlouvalo, neboť jsme mnohokrát při obchůzkách zdejší krajem byli nuceni konstatovat, že zdejší okolí spíše pustne, místo aby vzkvétalo. A vsutku je tomu tak. Stačí se podívat na některé hmotné památky, krajinné úkazy, stavby nebo stav polí v okolí Ústí nad Labem, řeč samozřejmě není o těch dobře známých a vyhlášených místech, ale spíše o běžných, všedních památkách v krajině, které vznikly před několika sty lety. Dnešní společnost se celkem pramálo stará o věci, z nichž neplyne osobní či ekonomický prospěch, a to naší rodině přišlo vždy jako velká škoda. Ztráta jistých hodnot je bohužel až moc spojená se soudobým, přehnaně individualistickým, globálním trendem. A jelikož jsem členem Tovaryšstva rožmberské růže a zlaté lebky, jež se snaží v jistém smyslu o konzervativní přístup ke společnosti a uchování, rozvoj

národních, kulturních, morálních hodnot a historie, rozhodně jsem rodinný záměr hodlal podpořit také.

Úřední postupy

Samozřejmě to není jen tak, postavit si někde kapličku. Náš záměr jsme konzultovali s R. D. Mgr., **Jiřím Voleským**, farářem farnosti v Trmicích, kdy místní lesní a polní pozemky, spadají právě pod katolickou církev a její zdejší farnosti a obec Podlešín. Paní starostka obce i pan farář náš záměr uvítali s nadšením. Až jsme touto ochotou byli velice příjemně překvapeni. Zrodil se tedy plán, k jehož realizaci však bylo nutné zvládnout úřední a byrokratický aparát, jímž by se nezkušený jedinec prodíral velice dlouho a cesta k cíli by to byla dozajista nesnadná. Velmi ochotně a obratně nám s tímto problémem však pomohla Ing. **Alena Lisenková**. Bez této dámy by bylo velice těžké tak rychle obstarat příslušná povolení a vyjádření z určitých míst. Bohužel popsat tuto cestu, by vydalo na samostatnou odbornou publikaci a obávám se, že mé schopnosti proto nejsou dostačující. Budu se tedy věnovat především kapličce, snad mi to naši čtenáři odpustí.

Stavba pro radost

Po zvládnutí těchto nutných úkonů, se nás krom již jmenovaných, rozhodlo také podpořit myslivecké sdružení Chvalov-Přemyslovka, jehož je otec dlouholetým členem, ostatně můj bratr také a i já mám s tímto sdružením jistou historickou spjatost. Zejména s několika lesními brigádami, čištěním potoků, polí, stavbou slanisek, krmelců, příkrmováním zvěře atp. Kapličku samotnou podpořil také pan **Ing. Šutera** s rodinou, který přivezl zeminu, nutnou k terénním úpravám. Projekt podpořila i sousední obec Stebno. Každý do nápadu vložil nějakou část úsilí, ať už finanční, manuální, administrativní, nebo vědomostní. O samotnou konstrukci se pak staral zejména náš otec, **Petr Nowak**. Jelikož je zručným zednickým mistrem s bohatou zkušeností, chtěl si ještě něco hezkého postavit pro radost. Bylo především na něm, aby dílo zhotovil, jediný k tomu měl schopnost a zručnost. Já s bratrem, jsme pomohli, jak jen to šlo, podružnou manuální prací, přesunem, převozem, přenosem materiálu a tak dále. Nejprve bylo nutné na zvoleném místě provést terénní práce, vyčištění úseku, zarovnání terénu.

Výkop pro stavbu

Základ a podezdívka

Konec konců není možné si jen tak přijít a stavět kapličku prostě ve křoví, nežijeme ve filmové montáži, ani v počítačové hře, aby to bylo tak snadné. Se stavebními pracemi se začalo v měsíci červnu. Bylo nutné na místo při lesní stezce dopravit nutný materiál a vykopat základy. Jak taková práce vypadá, doufám, nemusím většině říkat, ale těm, co přeci jen s takovou činností zkušenosti nemají, povím jen to, že není tak snadné, vykopat rovně a pravidelně díru, mezi kameny a kořeny, byť se to může zdát jako naprosto banální. To samo o sobě však nestačí, stále jsme byli na samém začátku. Bylo nutné udělat pořádné základy, podezdívku. To se seběhlo vcelku rychle, otec s bratrem Richardem se do toho prostě jednoho dne dali, a když jsem se vrátil ze směn domů, do rodných Trmic, bylo již hotovo. Základ i podezdívka byly hotové.

A ještě jednou

Zdění a štukování

Pak už práce probíhaly rychleji. Zdilo se a zdilo, udělalo se pár věnců, dřevěné bednění a podpěry, oblá klenba samotného výklenku, stříška a hrubá stavba byla již na světě. Pravda, místy připomínala spíše krb, ale nakonec se stavba kapličky začala podobat náramně. Samotné omítnutí a štukatérské práce byli něco, na čem si dal náš pan otec záležet. Bylo vidět, že to dělá pro radost. Dokonce bych se i vsadil, že se do toho lesa ke kapličce utíkal někdy schovávat. Vyhrál si s římsičkami i štukovým, latinským křížem, který zabírá celou zadní stranu kapličky. Následně bylo nutné kapličku řádně a náležitě vyzdobit, ale spíše decentně, aby moc nekazila krajinný ráz. Protože jsme se rozhodli vzhledem k místu zasvěcení Sv. Hubertovi pro zelenou barvu pro dekoraci říms, lemů a štukového kříže. Z dostupného dřeva, kusu stromu, se zhotovil pár laviček a dílo bylo již skoro hotovo.

Dokončená kaplička zatím bez mříže

Kouzlo ruční práce

Pak již bylo na mně, abych se pořádně předvedl v rámci celého díla. Ačkoliv sloužím vlasti jako jeden z ozbrojenců, s příhodným jménem David, ač Goliáše jsem naštěstí zatím nepotkal, nemaje

toliko manuální zručnosti, potkal jsem však vzhledem ke svým zájmům, hobby a jiným vrozeným schopnostem, mnoho zajímavých lidí. Byl to třeba mistr kovářský **Josef Fryč**, u kterého jsem nechal zhotovit vcelku parádní kovanou a bytelnou mříž, a v neposlední řadě také náš platněř a šikula, působící v naší ústecké skupině šermu Askalon, Antonín Děkanovský, u něhož jsem nechal zhotovit bronzový, dekorativní kříž, pořádně tlustý, až jsem měl strach, aby v okolí Ústí nad Labem nikoho nepokoušel. Jelikož jsem během pandemie Covid-19 často sloužil zrovna v době, kdy měl otec volno, a tudíž jsme se často mýjeli, snažil jsem se proto pořídit co nejlepší mříž i křížek. Ruční práce má přeci jenom své kouzlo, musí být řádně odměněna a u staveb tohoto druhu bývalo často zvykem, že sloužili jako ukázka zručnosti lidí z okolí.

Malá lesní kaplička

Kaplička nemá plaketu s údaji, protože si myslíme, že má být hlavně pro radost. Když už měla kaplička mřížku a byla prakticky hotová, bylo na naší matce, Romaně, aby se realizovala. Aniž by si sama pořádně pamatovala kde, při svém brouzdání a hledání narazila na vcelku povedenou sošku Sv. Huberta, a protože jí padla do oka, tak ji bez rozmyslů vzala. Styl sošky, alespoň dle názoru naší skupinky se k malé lesní kapličce hodil. Svatý Hubert jezde tradičně zobrazen v myslivecké barokní podobě. Což se i hodilo.

A přibyl patron myslivců

Svatý Hubert – patron lovců

A proč zrovna svatý Hubert? Protože se jedná o lesní kapličku. Zdejší myslivecké sdružení se mnoho let snaží udržovat chov srnčí, dančí zvěře, ale také muflonů, příležitostně nás svou existencí poctí zajíc, ba i divoký králík, bažanti, lišky, jezevci a samozřejmě rytíři našich luhů a hájů, zvěř černá – divočáci. Jejich sílu a houževnatost oceňovali i naši keltští předkové z řad Bójů, kteří v našem kraji měli několik oppid. Svatý Hubert je tedy patronem lesa a zvěře, ale také myslivců, psů, střelců a lovců. A ačkoliv lidové reptání myslivcům často nepřeje, přeci jen je jejich činností a zájmem, aby lesní zvěř zůstala zachována. Je nutné se o ní starat, neboť naše společnost a okolí dospělo do fáze, kdy se příroda již sama neovládne zázračně řídit a to ani při nejlepším víře ve vysazování šelem, které vždy nejednají, jak by si někteří přáli.

Stráž nad lesem

Je tedy nutné, aby nad lesem a zvěří někdo držel stráž a chránil jí od všeho zlého, bohužel i před pytláky, kterýžto nešvar stále nevymizel. A v tom tkví kouzlo oné románské syntézy evropského pohanství a křesťanství, v onom pro nás tak typickém kultu svatých, kdy na každou věc si můžeme pozvat někoho ku pomoci. Česká myslivost má své hluboké tradice, kořeny a pravidla, stejně jako samotný lov. Má svou loveckou etiku i řád, tradici sahající až k Otci vlasti, českému králi a říšskému císaři **Karlu IV.** (1316 - 1378) z rodu Lucemburků. Po matce byl hrdým pokračovatelem Přemyslovců, jak nám píše ve svém životopise. Z historických pramenů, odborné literatury a ze samotného kázání pana faráře Voleského můžeme zvědět, že sv. Hubert, ještě než se stal franským biskupem, byl členem merovejského rodu a byl, jako každý válečník franské elity, vášnivým lovcem. Vášně se v jeho případě stala posedlostí a on se štvanicím oddával více a více. Možná snad po smrti jeho ženy Floribany z Austrasie. Při jednom obzvláště zarputilém lovu se střetl s jelenem, jenž byl obklopen svatozáří a mezi parožím se mu zjevoval Kristův kříž. Říká se mu dodnes jelen sv. Huberta. Takto k Hubertovi promluvil Bůh, který jej varoval před jeho posedlostí, již stále více a více propadal a připomenul mu, že není pozdě své konání změnit. Dokud člověk žije, může si zvolit. Snad i z toho důvodu je svatý Hubert patronem, pro kterého jsme se rozhodli.

Člověk v bublině

Jak jsem již v úvodu předeslal, dnešní doba je v mnohém zvláštní. Jedinec se stále více a více odcizuje v zájmu sebe sama hodnotám, které ať tomu chceme věřit nebo ne, utvořily naši společnost, náš morální základ a nemusí se pouze jednat o tradice a hodnoty čistě křesťanské. Dnešní člověk jaksi přestává chápat onen pomyslný vnitřní řád věcí a přírody a více se uzavírá do své osobní bubliny. Leckdy pramálo rozumí tomu, proč je, čím kým je, proč dělá, co dělá, proč by

něco měl nebo neměl a někdy, až příliš často, podléhá představě, že vše je snad podřízeno pouze a jen jeho osobě. Tak to ale možná také není správně a právě příklad svatého Huberta je ona pomyslná naděje na změnu, nápravu, stejně, jako je vhodnou a praktickou záštitou z podstaty své přiřčené moci právě pro naše místo a lesní stezku, která kolem kapličky vede, až se za ní pomalu vytrácí a proměňuje v les.

Rituál svěcení

A tak se tedy stalo, že jednou po ukončení služby, jsem co nejrychleji odevzdal přidělené zbraně, uklidil výstroj a pospíchal, seč mi kola mého zasloužilého vozidla stačila. Dorazil jsem ke kapličce tak akorát včas. Dle domluvy jednoho slunného, zářijového rána s mírnou námrazou, probíhalo svěcení kapličky, kterému jsme byli přítomni všichni zúčastnění, pan farář, ministranti, ba dokonce i skupina žesťových nástrojů Sekáči, jíž můžete na severu Čech příležitostně potkat, kterak hraje rozličné fanfáry. Ne náhodou je můj bratr Richard členem tohoto hudebního uskupení. Byl jsem srozuměn s tím, že na celou událost bylo pozváno „*pár lidí*“. Když jsem vystoupil z vozidla, u malé kapličky se sešlo asi přes sto osob. Včetně několika rozverných špuntů, maminek, dědečků, představitelů obecního života, hromady myslivců a jejich předsedy a v popředí stál pan farář Voleský ve svém rouše s ministranty, uniformovanými hudebníky a mými rodiči. Nakonec se z toho stala poměrně spontánní událost pro všechny místní i přespolní, známé i neznámé lidi. Po krátkém proslovu mého otce pan farář vykonal svůj rituál a vysvětil kapličku. Následně pronesl poměrně důkladný a obsáhlý výklad právě k osobě patrona, svatého Huberta. Celou událost doprovázely myslivecké, tradiční fanfáry, včetně té náležící patronovi české myslivosti.

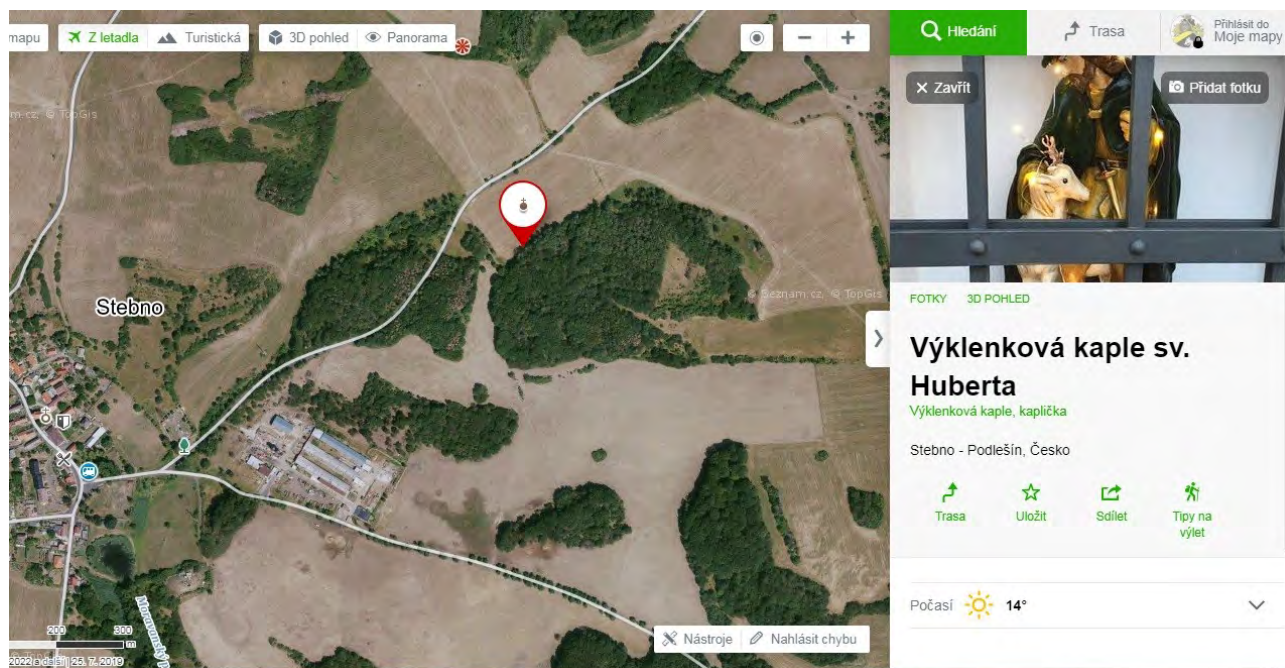

Spokojení manželé Nowakovi

Myšlenka na závěr

Nakonec se všichni odebrali do zdejší myslivny, kde se podávala snídaně, guláš, čaj a občané pokračovali ve veselí. A tak bych závěrem rád jen dokončil celý článek takovou myšlenkou. Někdy je prostě lepší a vhodnější, spíše jak okázalé gesto a nezměrné pózy, na něž si naše společnost zvykla, se prostě sebrat a bez řečí udělat jednoduchou věc. Má rodina pro mne byla vždy zárukou jistoty, kotvou a skálou. A pro ty, kteří nemají to štěstí v životě, musí být kotvou právě jejich národ a vlast, pojem, který tyto rodinné, základní hodnoty obsahuje. V to ráno jsem viděl své rodiče

veselé a šťastné jako dlouho ne. A moc jim to spolu slušelo. A jen abych vše upřesnil, rád bych uvedl, že nejsme věřící.

A tady svatostánek najdete

Zdroje: Catholica.cz

David Nowak

Hostina na středověké iluminaci v kronice o Richardu II.

Volný čas ve středověku

Přečetl jsem si knihu *Volný čas ve středověku* od Jeana Verdone a trochu mne to inspirovalo. Kniha sice popisuje, jak to bylo ve Francii, ale stejně si dovoluji to využít a sepsat tady alespoň něco málo s pomocí toho co vím a pár dalších knížeček z mé knihovny a s pomocí internetu.

Menší volný čas

Volný čas byl ve středověku u prostého lidu o něco menší než dnes, ale nebylo ho tak málo, jak si někteří lidé myslí. Kromě nedělí, které byly dobou, kdy se prostě nepracovalo, měli lidé i nějaké církevní svátky. A těch nebylo úplně málo. Když se odečtou svátky a neděle, tak v roce zbylo řemeslníkům 190 pracovních dnů bez omezení a 70 pracovních dnů s omezením. Omezením je míněno, že se někdy nemohlo pracovat před začátkem svátku anebo některá povolání byla omezena tím, že ještě po svátku neměla patřičně rozdělanou práci (třeba pekaři neměli zaděláno, *pozn. red.*) Na venkově nebyly svátky tak dodržovány. Například dobytek se musí krmit i v neděli. Ale je fakt, že na zimní svátky bylo více času, takže se slavily mnohem rozpustileji než letní svátky, protože v zimě je méně práce.

Bezuzdné maškary

V době svátků se dělaly často různé oslavy, ale speciální případ mezi nimi zaujímají masopust - tzv. *slavnosti bláznů*. Jednalo se o slavnost, kdy byl stávající pořádek převrácen naruby. Trochu to připomíná mnohem novější anglický *boxing day* a možná také trochu navazuje na starořímské Saturnálie. Knězi a jáhni v kostelech tancovali a hráli kostky, lidé na ulicích chodili nazí, polévali se vodou a občas i něčím horším. Paradoxem je, že zpočátku se jednalo hlavně o církevní akce a teprve časem se z kostelů přelila do ulic a v kostelech nakonec skončila. Po domech chodily maškary a oslavy byly bezuzdné. Masky se vyráběly ze slámy, skořápek, kůstek a kousků látek. Nosily se i při jiných oslavách.

Lov - oblíbená kratochvíle panovníků a šlechty

Kolorit dvora

Další slavnosti se konaly například při svěcení kostelů, ale třeba i jednotlivých oltářů v kostele. Lidové slavnosti byly například pátou postní nedělí, kdy se vynášela Morana, a to navzdory církevní snaze tuto oslavu zakázat. Na svatého Filipa, svatého Jakuba a svatého Jana Křtitele se dělala další oslava spojená s pálením ohňů. Lov byl ve středověku nesmírně oblíbený a jako příklad je možné uvést **Václava I.** (1205 – 1253). To byl vášnivý lovec, jenž při lovu dokonce přišel o oko. K lovu se používala především kopí a psi a lov byl považován za trénink pro bitvu. Tím bylo míněno učení se ježdění na koni a ovládání zbraní. Používání střelných zbraní pro lov nelétavé zvěře se považovalo za zábavu pro neurozené (minimálně zpočátku středověku). Psi patřili ke koloritu dvora a byli při hostinách krmeni zbytky odhazovanými od stolu. Někteří šlechtici za ně utráceli nemalé částky. To ale nebylo ještě nic proti tomu, kolik byli schopni utratit za další

pomocníky při lovu – sokoly a jiné dravce.

Hospody

Sokolnictví bylo oblíbené a navzdory názvu nebyli používáni pouze sokoli. Ti byli opravdu nejčastější, ale krom nich se používali i rarozi, dřemlíci, ostríži, jestřábi a krahujci. Cena za dravého ptáka mohla být i velice vysoká. V Sálském právu mohlo jít až o 45 haléřů (cca. 100 g stříbra). Výhodou u sokolnictví bylo, že ho mohly provozovat i dámy. Rybářství nebylo příliš zábavou, ale prací. Přesto občas někdo chytání ryb jako zábavu bral. Hostiny byly velice oblíbené a pro některé chudší lidi představovaly výjimečnou možnost se dosyta najíst. Pořádaly se při příležitostech církevních svátků a slavnosti při svatbách nebo při korunovaci panovníků. Dokonce i při pohřbech. Hospody představovaly ve vesnicích centrum kulturního života a ve městech sloužily k vzájemným setkáním, diskusím a potěšení hudbou, tancem i přízní některých dam. Tedy spíše „dam“. Kromě toho se tu celkem často provozoval hazard. Kromě klasických krčem v měšťanských domech existovaly i větší zájezdní hostince, které nabízely i ubytování a byly celkově větší než jeden mázhauz. Některé hospody byly určeny pro členy jednoho cechu, a tak se tam odehrávaly i cechovní slavnosti.

Lázně a prostituce

Lázně nesloužily jen k očištění, ale také k diskusím, zábavě, jídlu a schůzkám (obchodním i milostným). Kromě toho měly lázně v té době podobnou funkci jako v Japonsku, kde slouží k prohřátí těla, protože se v domech moc netopí. I ve středověku se lidé rádi jednou za čas prohřáli. Lázebníci ale neměli právě dobrý společenský status, a to se poněkud změnilo za **Václava IV.** (1361 - 1419), jenž lázebnickému cechu vydal privilegium. Kromě jednorázových návštěv lázní dokonce existovaly i možnosti provozovat lázeňské ozdravné pobyty, a to již od 14. století. Prostituce se provozovala poměrně běžně. Někde musely mít prostitutky nějaké konkrétní označení a vyhrazené místo a jsou známy případy, kdy zchudlá měšťanka byla nucena se k této obživě snížit a byla při tom přistižena a následně souzena a vsazena na pranýř. Ve městech byly hampejzy určené přímo k provozování prostituce. Třeba v Praze se jednalo o dvorec s názvem Benátky, kde byla řada malých domků s jednotlivými prostitutkami.

Stolní hry

Stolní hry byly ve středověku tyto: kostky, šachy, dáma, vrhcáby, mlýn... Kostky byly původně považovány za zábavu pouze prostého lidu, ale časem se jim začali věnovat i šlechtici a jednou dokonce i dvořané Karla IV. byli přistiženi při falešné hře. Kdyby tenkrát byl Blesk, tak o tom asi vydal mimořádné vydání, jaký z toho byl skandál. Nicméně vášnivá hra v kostky nebyla považována za nic mimořádně špatného a třeba slavný poeta 14. věku **Guillaume de Machaut** dokonce oslavoval štedrost (*jedna z rytířských vlastností*, pozn. red.) **Jana Lucemburského** (1296 - 1346), kterému nevadilo prohrát v kostkách skoro vše. Jiné hry byly v zásadě dvě s koulemi – jedna byla předchůdcem dnešního fotbalu (*le soule*) a druhá předchůdcem dnešního biliáru (*paume*).

Turnaje

Turnaje měly ve starších dobách podobu hromadné bitky a teprve ve vrcholném středověku se změnily v zápas ve šraňcích, jenž už byl spíše dvorskou zábavou než hromadným tréninkem do války (mimo jiné byla používána kopí bez hrotů, *pozn. red.*). I tak ale za přípravu na válku byly považovány. Turnaje ale ani předtím ani potom nebyl nevinnou zábavou a mnohý šlechtic při nich prošťuroval poslední kalhoty, protože raději šel na další a další turnaje, než aby se o něm říkalo, že je bázlivý. Někteří šlechtici, kteří neměli majetek se pohybovali od turnaje k turnaji a vydělávali si tak na živobytí. Vítěz totiž získával zbraně, zbroj a koně poraženého a někdy dokonce se poražený musel vykupovat. To bylo jedním z důvodů nákladnosti turnajů pro šlechtice. Druhým důvodem bylo to, že se každý šlechtic snažil na turnaji předvést (kromě těch, které turnaje živil, *pozn. red.*) a měl co největší doprovod. A to ho samozřejmě stálo dost peněz. Mimochodem v Čechách se turnaje provozovaly nadále jako boj v době, kdy už v západní Evropě šlo o pouhou zábavu. Čeští šlechtici

se tomu při cestách na západ občas pošklebovali.

Divadlo

Divadlo započalo jako církevní slavnosti. Předváděly se různé církevní výjevy, později přibýly živé obrazy. Kejklíři na rozdíl od toho předváděli na ulicích krátké hříčky žertovné a vulgární. Některé civilní hry inspirované událostmi z historie náboženství byly velice obsáhlé a ve verších. Jejich představení mohlo trvat i několik dní. A tím nejsou míněny reprízy, ale jedna souvislá hra, která byla přerušena jen na noc. Pouliční představení byly například vjezdy do měst, pro které se města vyzdobovala a lidé panovníka vítali. Známe je například vítání **Václava II.** (1271 – 1305). po návratu z braniborského zajetí. Měšťané v těchto případech vycházeli panovníkovi vstříc, což bylo projevem úcty a panovníka slavnostně vítali. Tyto slavnosti nebyly pouze v případě, že jel panovník přímo do města, ale i v případě, že městem pouze projížděl.

Zábava dvora

Dvorská zábava byla zmíněna v jiných částech textu, ale je vhodné říci, že každé panovnické rozhodnutí a každý státnický akt byl doprovázen určitým obřadem, který nebyl nepodobný divadlu. Například audience u Karla IV byly zmiňovány i v listech vyslanců k jeho dvoru.

Knihy byly na počátku středověku téměř výhradní doménou církve a náboženství bylo také nejčastějším tématem knih. Není to ale úplná pravda. Třeba francouzští panovníci byli známí bibliofilové. Postupem času ale docházelo k odsvětšťování. Například už v roce 1230 byl napsán Román o růži, který v sobě měl i erotické prvky. Později pozici největších knihoven zaujaly univerzitní knihovny. Ve 14. století se rozmohly rytířské eposy. V tom samém století se začaly psát knihy a básně v národních jazycích. Koncem patnáctého století se objevil další druh knihy – cestopis. Knihy obecně nebyly úplně běžnou zábavou a omezovaly se na část šlechty a postupně i na bohatší měšťany.

Estetika a hudba

Estetika byla také pěstována. Kromě nádherně ilustrovaných kodexů (které se občas pro iluminace vozily na úplně jiná místa, kde byl významný iluminátor) věnovali bohatí lidé své peníze a čas obrazům, sochám a básním. V tomto je u nás asi nejznámější Václav II, který kolem sebe soustředil množství básníků, a dokonce sám básně skládal. Hudba patřila k volnému času zcela nepochybně. Šlechtici si například platili minnesängry a trubadúry. V tomhle byl u nás asi nejznámější **Přemysl Otakar II.** (1233 – 1278). Kejklíři také často hráli. Hudební nástroje ve dvanáctém století představovaly převážně housle a píšťaly, ale postupně přibýly dudy, rohy, zvonky

Tanec

Tanec se provozoval při různých slavnostech. Církev část protestovala proti společným tancům mužů a žen. Mezi prostým lidem šlo o tance kolové nebo řetězové. Mezi šlechtou se od 12. století pozvolna objevují párové tance. Mezi lid se začaly šířit až o cca. dvě století později. Konverzace byla oblíbenou zábavou ve středověku, a to jak v hospodách, lázních či při návštěvách, ale také při cestách, protože to bylo asi tak jediné, čím se člověk v sedle mohl bavit. Diskutovalo se často o náboženských záležitostech a určitá znalost byla u vzdělaných lidí požadována. Ta se vzájemnými diskusemi tříbila a některá místa byla pro diskusi vybavena i knihami, do nichž se mohli diskutující občas podívat, pokud o něco vznikl spor. Ideálně se jednalo třeba o komnaty v lázních.

Určitou formou lidové zábavy byly také popravy

Cestování

Cestování nebylo příliš často považováno za zábavu a drtivá většina populace na něj neměla ani čas ani peníze, ale vydat se někam na zkušenou se stávalo a někteří aristokraté posílali své ratolesti do zahraničí na zkušenou. Nicméně to bylo až později, jen u mužských potomků a jen u těch nejbohatších měšťanů a bohatších šlechticů. Popravy byly také určitou formou lidové zábavy. Na ně se lidé sešli a kochali se morbiditou scény. Lidé této doby se vyžívali v násilí. To je vidět i na obsahu některých divadelních her. V šestnáctém století se začaly mezi měšťany pořádat i střelecké slavnosti.

Štěpán Luňák

Redakce časopisu Rožmberské noviny děkuje autorovi za poskytnutí článku

Zdroje: Verdon, Jean: Volný čas ve středověku

Vondrušková, Alena – Jařmo, parkán, trdlice aneb výkladový slovník historických pojmů, které upadají v zapomnění.

Kolektiv autorů: Dějiny Prahy

V bitvě husité doslova kosí železné obilí

Bitva u Ústí nad Labem

Aby se vlk nažral

16. června 1426 došlo u města Ústí nad Labem k jedné z nejkrvavějších bitev husitských válek, v níž poprvé zazářila hvězda duchovního správce a vojevůdce táboritů, **Prokopa Holého**.

Na 1. května 1426 svolává král **Zikmund** do Norimberku říšský sněm, aby se zde dohodla třetí křížová výprava do Čech. Sám Zikmund však na sněm překvapivě nedorazí a vymluví se na onemocnění ischiasem. Zikmund byl patrně poučen z předchozích nezdarů a nehodlal riskovat další porážku ve třetí křížové výpravě. Sněm svolal jen proto, aby vyhověl papeži, a aby se na něm našel jiný vůdce výpravy, který by si spálil ruce místo něj. A sněm za vůdce výpravy vybral hned dva muže. Tím prvním je **Albrecht Habsburský**, jenž má přivést vojsko z jihu, ten druhý byl saský vévoda **Fridrich Bojovný**, jenž měl napadnout Čechy ze severu. Nic však nešlo podle plánu. Poláci a Slezané se křížové výpravě odmítli zúčastnit hned z kraje, Němcům se také válčit moc nechtělo a spíše se věnovali vnitřním sporům. Když se v Německu vylodil dánský král se svým vojskem, aby se připojil k výpravě a viděl, že válčit nikdo nechce, zase své muže nalodil na lodě a vrátil se domů.

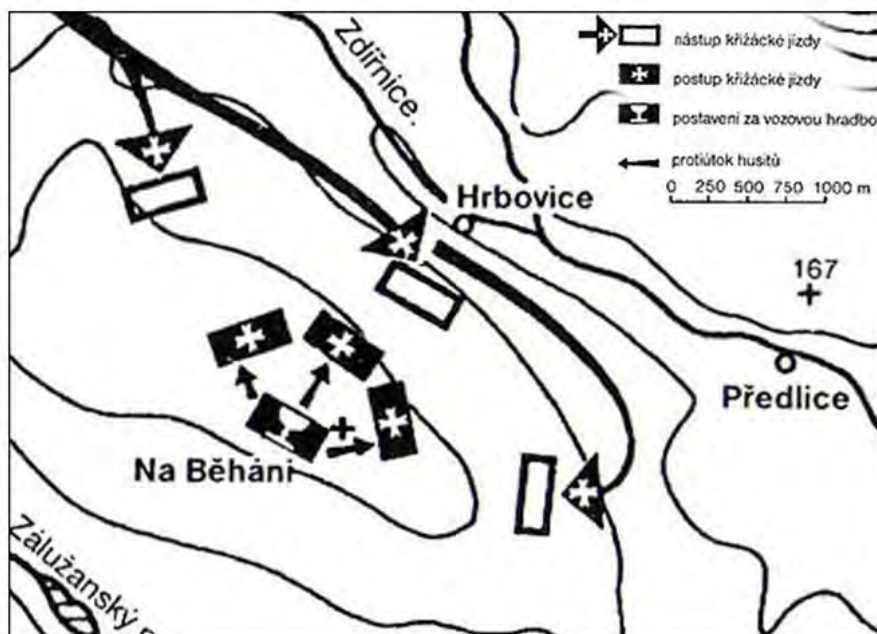
Na Ústí

Výprava se formovala pomalu a iniciativu převzali Češi. Husitské houfy se na jaře 1426 spojily v Mladé Boleslavi ve velké vojsko, které ještě posílil litevský kníže Zikmund Korybutovič se svými Poláky a Litevci. Na společném jednání se husité dohodli, že očistí severní Čechy od nepřátelských posádek, jež držely na severu některá česká města. Tato města sloužila nepřítelům Čech jako předsunuté základny během křížových výprav a žili v nich většinou Němci. To bylo třeba změnit. Husity obzvláště pálilo město Ústí nad Labem, kde sídlila silná saská posádka, která představovala pro kališníky ze Žatce a Loun trvalé nebezpečí. Jako první oblehl v květnu město husitský hejtman žatecko - lounského svazu **Jakoubek z Vřesovic**, k němuž se záhy připojili Táborité a Siroťci, v červnu pak Pražané se **Zikmundem Korybutovičem**. K husitům se připojili i někteří čeští katoličtí páni, což bylo pro křížáky velké překvapení, protože s pomoci české šlechty počítali. U Ústí nad Labem se nakonec sešlo vojsko 25 000 Čechů, které bylo dobře vycvičené z předchozích válek. Pryč byly ty časy, kdy o holou existenci národa bojovali sedláci s cepy.

Odmítnutí požadavků

Saský vévoda Fridrich na to reagoval shromážděním veškerého dostupného vojska a s ním okamžitě vyrazil k Ústí, aby ho vysvobodil z obklíčení. Počet křižáků se odhaduje na 30 až 70 000 a jeho hlavní sílu tvořili rytíři ze Saska a Míšeňska. 15. června 1426 se české vojsko dozví, že se blíží nepřítel a přerušil obléhání. Češi se stáhli od hradeb města a postavili vozovou hradbu na nedalekém návrší, kterému se říká Na Běhání. 16. června dorazí k Ústí Němci a obě strany začnou vyjednávat. Husité chtějí odložit boj na příští den, protože je neděle a oni nechtějí v neděli prolévat krev. Také navrhnou, že obě strany budou brát do zajetí zajatce, ale Němci oba požadavky odmítají. Odmítnutí druhého návrhu budou později velmi litovat. Je červen, slunce nemilosrdně pálí, Němci se ve svých brnění pečou jako maso v troubě, a proto odmítají dál s kacíři jednat a zformují se k útoku. Někdy krátce před polednem nepřítel zaútočí a německá jízda se rozjede do kopce proti vozové hradbě.

Bitva u Ústí nad Labem

Plán bitevního střetnutí

Poražené vozy

Na vrchu Na Běhání na ně čeká sešikovaná vozová hradba, jež je uvitá smrtící střelbou z houfnic a tarasnic. Podle kronikářů dělala husitská střelba v řadách německých rytířů krvavé cesty a průchody. Vzduch je cítit střelným prachem a výkaly umírajících, je slyšet smrtelný chrapot zabíjených Němců a vzteklé nadávky českých bojovníků. Německé rytíře však tato jatka nezastaví a statečně se proboují střelbou až k vozové hradbě. Němci jsou poučeni z předchozích bitev a jejich první řady rytířů jsou vybaveny sekerami, aby útočníci mohli odstranit řetězy, kterými husité spojili vozy. Češi z vozů rubají Němce vztekle po hlavách a střílí po nich z kuší. Ale německá taktika má viditelně úspěch, protože za cenu velkých ztrát se rytířům podaří několik vozů porazit. V německém vojsku propukne vítězný pokřik a do vzniklé mezery se začnou valit stovky a tisíce křičících Němců. Vítězství je jejich, konečně se dostali těm kacířům dostali na kobyliku!

Kosení železného obilí

Němci však ke své smůle nevěděli, že české vojsko bylo tak početné a dobře vybavené, že si mohlo dovolit ten luxus postavit dvojistou vozovou hradbu. Za prvním obranným kruhem stál druhý, a ten se ježil zbraněmi jako ten první. Znova zahřměly houfnice a tarasnice, jichž měli husité velké množství. Snad to byl i husitský plán, vlákat Němce tímhle do pastí. Mezi dvěma vozovými hradbami čelili Němci ohni z obou stran a naprostému vyhlazení. První rytíři ztratili tvář v tvář tomu masakru nervy a dali se na útěk. K nim se začali přidávat další a celé vojsko bylo uvrženo ve zmátek. To byl správný čas pro českou a polskou jízdu, která zatím jen vyčkávala. Mezi vozy se otevřely mezery a z nich vyrazili čeští jezdci. To byl konec německého vojska, jež se dalo na útěk a nabídlo Čechům své záda. Za svou jízdu vyrazili vpřed i čeští pěšáci, kteří nemilosrdně kosili železné obilí Němců.

Vypálené město

V této fázi boje se zachovali velmi statečně němečtí šlechtici, kteří vlastními těly kryjí ústup. Husité toho dne neberou zajatců a je jim jedno, jestli zabijí prostého kmána či šlechtice. Výkupné toho dne nikoho nezajímalo - naše země, naše pravidla. Německá šlechta toho dne utřila obrovské ztráty, možná i největší v celých husitských válkách. Husité pronásledovali utíkající Němce až k německé hranici, mnoho německých rytířů umírá na útěku vysílením, prostě se ve své zbroji uvařili. Zajato bylo jen několik železných pánů, kterých se ujali kališničtí šlechtici, zbytek byl zabit nebo utekl. Odhady mrtvých Němců se různí. Nejčastěji se zmiňují tři čísla, 4000, 6000 a 12 000 mrtvých, z velké části se jedná o šlechtice, z toho 14 hrabat a baronů. České ztráty byly minimální, někde se uvádí 30 mrtvých husitů, maximální počet však nepřekročil stovku. Vojenská posádka opustila Ústí nad Labem už během bitvy, aby se připojila ke křížáckému vojsku, město proto zůstalo po prohrané bitvě bez ochrany. Husité berou jeho hradby útokem a okamžitě je dobyli. Německé obyvatelstvo je vyhlazeno a město vypáleno. Škody napáchané plněním byly tak velké, že město muselo být znova vystavěno a osídleno Čechy.

Jan Tinterov

Redakce časopisu Rožmberské noviny děkuje autorovi za poskytnutí článku

Zdroje: Lenková, Jitka: Nejdůležitější bitvy v českých dějinách

Čornej, Petr, Bělina Pavel: Slavné bitvy naší historie

Bauer, Jan: Kdo po Žižkovi?

Bauer, Jan: Války Božích bojovníků

S fotoaparátom za heraldikou

Eggenbergové

Hojná Voda

Josephus Joah: Wanžůra Egoes de Hsichnitz Sa' Ira Cae Reips
Majeste: Consiliarius Regius Locumtenens Judicij Provincialis
Majoris assessor Regni sub Cammerarius A Sussmus Japifer

Vančurové z Řehnic

Malovec z Chýnova

Pálffyové

Hildprandtové z Ottenhausenu

Písek - erb Českého království

Schwarzenbergové - Písek

Theobald Höck

Schwamberg

Projekt sv. Jiří/Jüraj

17. ledna ...

Na toto datum si připomínáme hned dvě významná narození z rodu růže.

Oldřich III. z Rožmberka- (17. ledna 1471 – 4. listopadu 1513) byl český šlechtic z rodu Rožmberků, nejmladší syn Jana II. z Rožmberka. Jeho bratři byli Jindřich V. z Rožmberka, Vok II. z Rožmberka a Petr IV. z Rožmberka. Bratři v roce 1501 přenechali clo z brodu ve Frymburku poustevníkům z Heurafflu. Spolu s Petrem získal od poustevníků z Heurafflu, pozlacenou stříbrnou konvicí, 299 maďarských guldenů, 100 liber šestigrošových mincí, sto liber jiných grošů a 84 liber českých grošů. Je pohřben v rodinné hrobce v cisterciáckém klášteře ve Vyšším Brodě.

Petr IV. z Rožmberka- (17. ledna 1462 – 9. října 1523) byl český šlechtic z rožmberského rodu, syn Jana II. z Rožmberka a nejvyšší hejtmán Českého království.

Studoval na univerzitě v italské Bologni, kde se seznámil s humanismem a renesancí, kterou později uplatňoval na stavbách v Českém Krumlově, včetně přestavby krumlovského hradu.

Svatý Jiří

410 let.

1. 2. 2022 je to přesně 410 let od pohřbu pana Petra Voka...

Třídenní pohřební slavnost začala 30. ledna 1612. Smuteční průvod se vydal z třeboňského zámku do farního kostela sv. Jiří. Rakev s mrtvým tělem neslo dvacet čtyři rytířů. Rakev byla pokryta aksamitovým přehozem s rožmberskými a ursinovskými erby. Po stranách rakve kráčelo padesát měšťanů z rožmberského dominia, a také rožmberští ozbrojenci.

Pohřební slavnosti přišly Švamberky na více než 18 000 míšeňských kop grošů.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

Tomáš Akvinský

Před 797 lety se narodil Tomáš Akvinský, katolický filosof a teolog scholastické tradice. Za svatého byl prohlášen roku 1323. Jeho nejvýznamnějším dílem je rozsáhlá Summa theologická.

www.bratrstvoruze.cz/sk

sv. Adéla

sv. Adéla

Adalheidis, abbatissa

5. února, připomínka

Postavení: abatyše

Úmrtí: 1015

Patron: Vilichu a Kolína. Je vzývána při očních onemocněních.

Atributy: berla abatyše, kniha řehole, knížecí roucho, džbán s vínem, model kostela

www.bratrstvoruze.cz/sk

sv. Valentin

Valentinus, m. Romæ

14. února, připomínka

Postavení: kněz a mučedník

Úmrtí: století neznámé

Patron: dle tradice mladých lidí, a zvláště jejich čisté a oddané lásky

Atributy: meč

ŽIVOTOPIŠ

Vynikal v charitativní činnosti, v moudrosti a v neohroženosti při svém poslání kněze. Koruny mučednické dosáhl v Římě u Milvijského mostu na Flaminijské cestě. Tam byl také archeology objeven jeho hrob pod zříceninami jemu zasvěcené baziliky.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

Zemřel ostravsko-opavský biskup Mons. František Václav Lobkowicz

O.Praem

Ve věku 74 let zemřel ve čtvrtek 17. února 2022 biskup ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz. Na věčnost byl povolán zaopatřen svátostmi v Městské nemocnici v Ostravě, kde byl krátce hospitalizován. V čele diecéze stál od jejího založení v roce 1996.

Biskup František Václav Lobkowicz se narodil 5. ledna 1948 v Plzni. Jeho rodiči byli Jaroslav Claude, kněz z Lobkowicz a Gabriela z Korff-Schmising-Kerssenbrocku. Pocházel z pěti sourozenců. Mladší bratr Filip Zdeněk Lobkowicz je opatem premonstrátského kláštera Teplá u Mariánských Lázní. Členem řádu premonstrátů byl také zesnulý biskup. Slavné sliby složil 10. srpna 1972 v Chotěšově.

Spolek rožmberské pětilisté růže - PWR, se připojuje k modlitbě za zemřelého.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

4. března 1390

zemřel Oldřich I. z Rožmberka, čtvrtý syn nejvyššího komořího Petra z Rožmberka a paní Kateřiny, která údajně pocházela z rodu Vartemberků. Po smrti staršího bratra Jošta se Oldřich stal prvním mužem rožmberského rodu a stejně jako bratr se nezúčastňoval pro mocenské rozepře s panovníkem politického života země. Společně s matkou a bratry založil v Krumlově minoritský klášter.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

10. března 1535

se narodil Vilém z Rožmberka, významný český aristokrat, nejvyšší purkrabí českého království, držitel Řádu zlatého rouna a kandidát na polský trůn.

Vilém z Rožmberka byl český politik a představitel českých stavů ze šlechtického rodu Rožmberků. V nábožensky citlivém českém předbělohorském prostředí patřil k předním vůdcům umírněných katolíků. Byl synem vladaře rožmberského domu Jošta III. z Rožmberka a jeho druhé manželky Anny z Rogendorfu.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

18. března 1321

umírá v Trenčíně Matúš Čák Trenčanský, uherský šlechtic a vévoda, svého času nejmocnější muž a nekorunovaný král západního a středního Slovenska.

Uherský šlechtický rod Csáků (Chsak, Chsaak) pocházel z oblasti Ostrihomi, osídlené také slovenským obyvatelstvem, a vlastnil celou řadu panství na Slovensku, zejména v okolí Trenčína. Po smrti Ondřeje III. v roce 1301 podporoval nástupnictví českého prince Václava a pomáhal porazit jeho protikandidáta Karla Roberta z Anjou. Za to mu Václav (Ladislav V.) 1. února 1302 světil celé trenčínské a nitranské panství, které držel až do své smrti.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

27. března 1357

byl s okázalou pompou slávy a za přítomnosti českého krále a římského císaře Karla IV. slavnostně otevřen hrad Karlštejn.

Karlštejn je původem středověký královský hrad, nacházející se na katastrálním území Budňany ve stejnojmenném městysi Karlštejn v okrese Beroun asi třináct kilometrů východně od Berouna a třicet kilometrů jihozápadně od centra Prahy. Leží rovněž uprostřed chráněné krajinné oblasti Český kras. Hrad jakožto státní instituce je ve vlastnictví České republiky a jeho správu zajišťuje Národní památkový ústav. Veřejnosti je hrad Karlštejn přístupný nepřetržitě od roku 1905, a patří tak k jedněm z nejdéle zpřístupněných památek na území Česka.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

Připomínáme si 100 let od úmrtí blahoslaveného Karla Habsburského

Blahoslavený Karel I. pocházel z habsbursko-lotrinské dynastie. V letech 1916-1918 byl posledním rakouským císařem, českým králem, apoštolským králem uherským a markraběm moravským. Celé jeho jméno zní: Karel František Josef Ludvík Hubert Jiří Oto Maria Habsbursko-Lotrinský. Zemřel 1. dubna 1922 ve věku nedožitých 35 let na zápal plic na ostrově Madeira.

V roce 2004 byl beatifikován papežem sv. Janem Pavlem II. V Česku si jeho působení připomínají každoročně na zámku v Brandýse nad Labem prostřednictvím kulturní akce Audience u císaře Karla I., kde ještě jako mladý arcivévoda strávil několik let svého života.

www.bratrstvoruze.cz/sk

Květná neděle

Nazývá se také pašijová, protože se čtením pašijí (které nahrazuje kázání) připomíná Kristovo utrpení. V Římském misálu má označení "Dominica in Palmis de passione Domini."

Tato neděle, která je 6. v postní době, ukazuje kontrast - oslavné vítání Krista a následnou žádost o jeho ukřižování - obojí davem vyvolaného lidu v městě Jeruzalémě.

Kněz připomíná, že je začátek Svatého týdne a nejde jen o vzpomínku na Kristův slavný vjezd, ale především o naše osobní vyznání, že je naším Vykupitelem a Pánem, s nímž chceme jít v celém dalším životě.

Přejeme všem požehnaný svatý týden!

www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

Svatý Jiří

Zelený čtvrtek

Dnes je Zelený čtvrtek, kdy si připomínáme Poslední večeři Ježíše s apoštolů, Jidášovu zradu, modlitbu v Getsemanské zahradě a Ježíšovo zajetí.

Na Zelený čtvrtek se konají dva liturgické obřady:

- dopoledne se v katedrálách setkávají kněží se svými biskupy a obnovují své kněžské sliby. Zároveň se svěcí posvátné oleje, které se používají po celý rok při udílení svátostí.
- večerní mše připomíná Ježíšovu poslední večeři, při níž myl apoštolům nohy a ustanovil svátost kněžství a eucharistie.

www.bratrstvoruze.cz

Svatý Jiří

Dnes mám svátek ... :-)

Žil jsem 3. století na území dnešního Turecka. Narodil jsem se do urozené rodiny a jako svou životní dráhu jsem si zvolil vojenství. Patřil jsem k římskému vojsku za císaře Diokleciána. Ten však pronásledoval křesťany, mezi něž jsem také patřil.

A má legenda?

Ta vypráví o době, kdy zemí, v níž Jiří pobýval, trápil drak. Drak je zde symbolem zla. Jako svůj pokrm požadoval denně dvě ovce. Jednoho dne však ovce došly, a drak začal požadovat do svého jídelníčku lidí. Těm nezbylo nic jiného, než vylosovat ze svého středu nějakého nešťastníka a poslat ho k drakovi. První los padl na dceru krále. Jiří však vyrazil k drakovi sám a kopím ho zabil. Tím prokázal svou statečnost a nebojácnost v boji proti zlu.

Jsem patronem: především rytířských řádů a skautů, dále Anglie, Benátek, Německa, Janova, Portugalska, Katalánie, Řecka a Ruska. Hlásí se k němu i vojáci, jezdci, zbrojníci, rezníci, rolníci, horníci, sedláři, kováři, bednáři, artisté, pocestní a chovanci chudobince. A jsem patronem Spolku rožmberské růže - PWR.

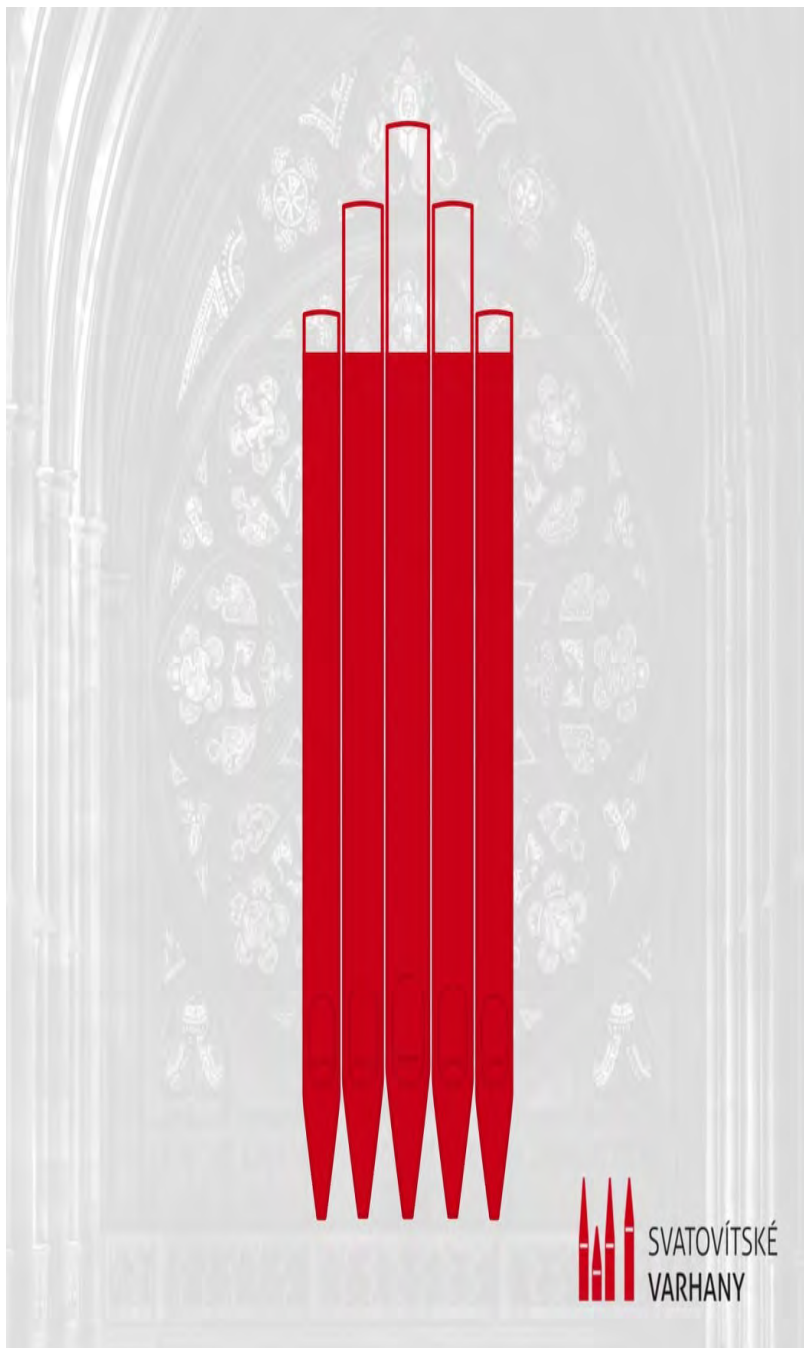
www.bratrstvoruze.cz/sk

Svatý Jiří

Adopce varhan

Jako rytíř, redaktor řádivých novin a konečně člen Tovaryšstva rytířů rožmberské růže a lebky musím říct, že jsem v těchto dnech hrdý. V duchu pana Woka a jeho druhů z prvního Řádu lebky jsme navázali na jeho dobročinnost a podpořili naši českou pýchu – Chrám sv. Víta. Adoptovali jsme varhany, k čemuž se sešla pěkná částka 10 000 Kč. Memento mori!

	SVATOVÍTSKÉ VARHANY	AKTUALITY	NOVÉ VARHANY
Z1	Bourdon 16"		
Z2	Soloport 16"		
Z3	Diapason 8"		
Z4	Gamba 8"		
Z5	Voix céleste 8"		
Z6	Aeoline 8"		
Z7	Cor de nuit 8"		
Z8	Flûte traversière 8"		
Z9	Octave 4"		
Z11	Flute octavante 4"		
Z12	Nasard 2 2/3"		
Z13	Octavin 2"		
Z14a	Plein jeu IV (fada 1)		
Z14b	(fada 2)		
Z14c	(fada 3)		
Z14d	(fada 4)		
Z15	Bombarde 16"		
Z16	Hautbois 8"		
Z17	Tr. harmonique 8"		
Z18	Voix humaine 8"		
Z19	Clairon 4"		

Stroj: **Žaluziový stroj (III. manuál)** x

Rejstřík: **Z19 Clairon 4'**

Tón: **c**

Cena: **10 000 Kč**

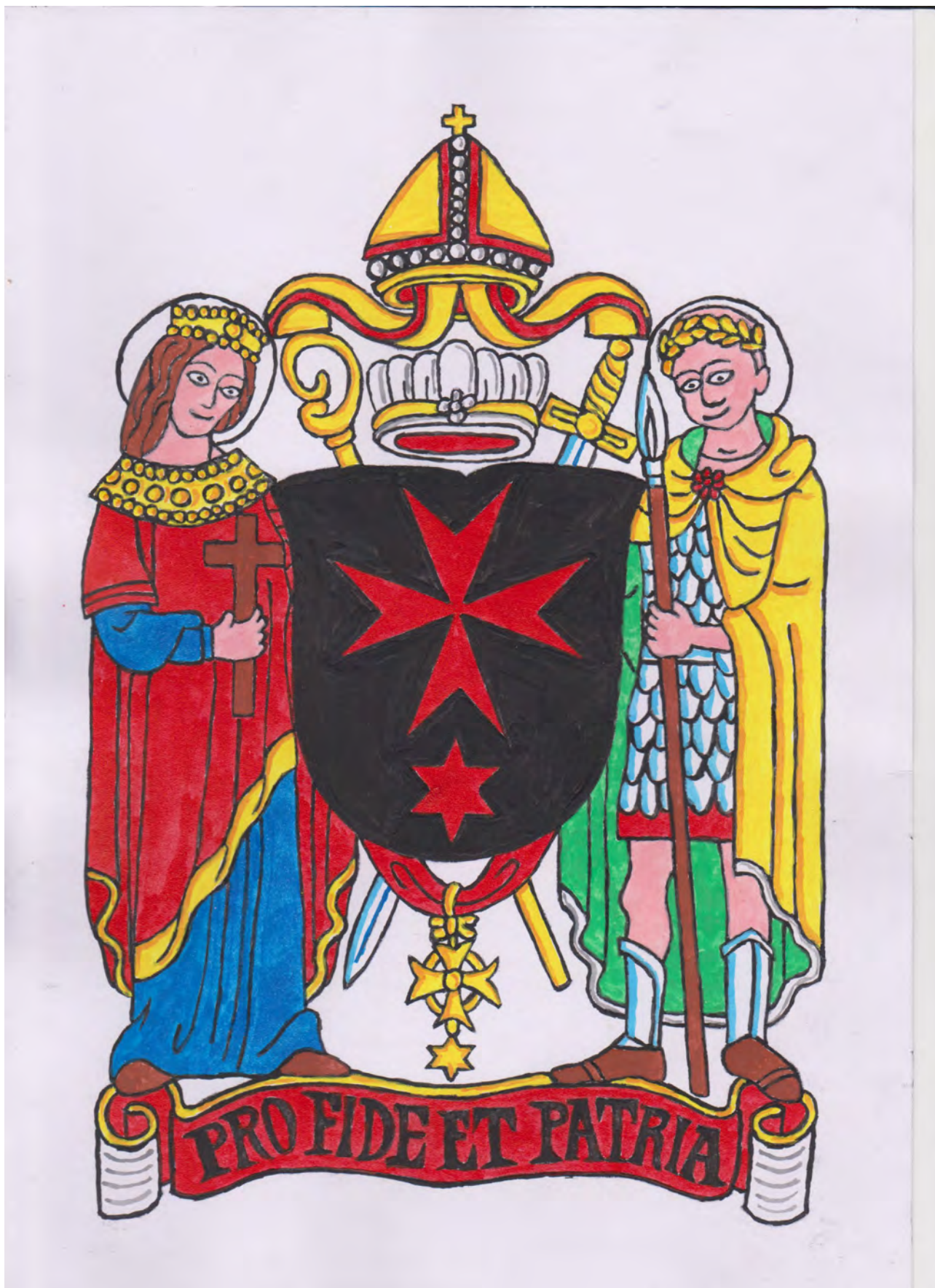
Adoptoval: **Spolek rožmberské růže - PWR**

Heraldika Vítězslava Lazeckého

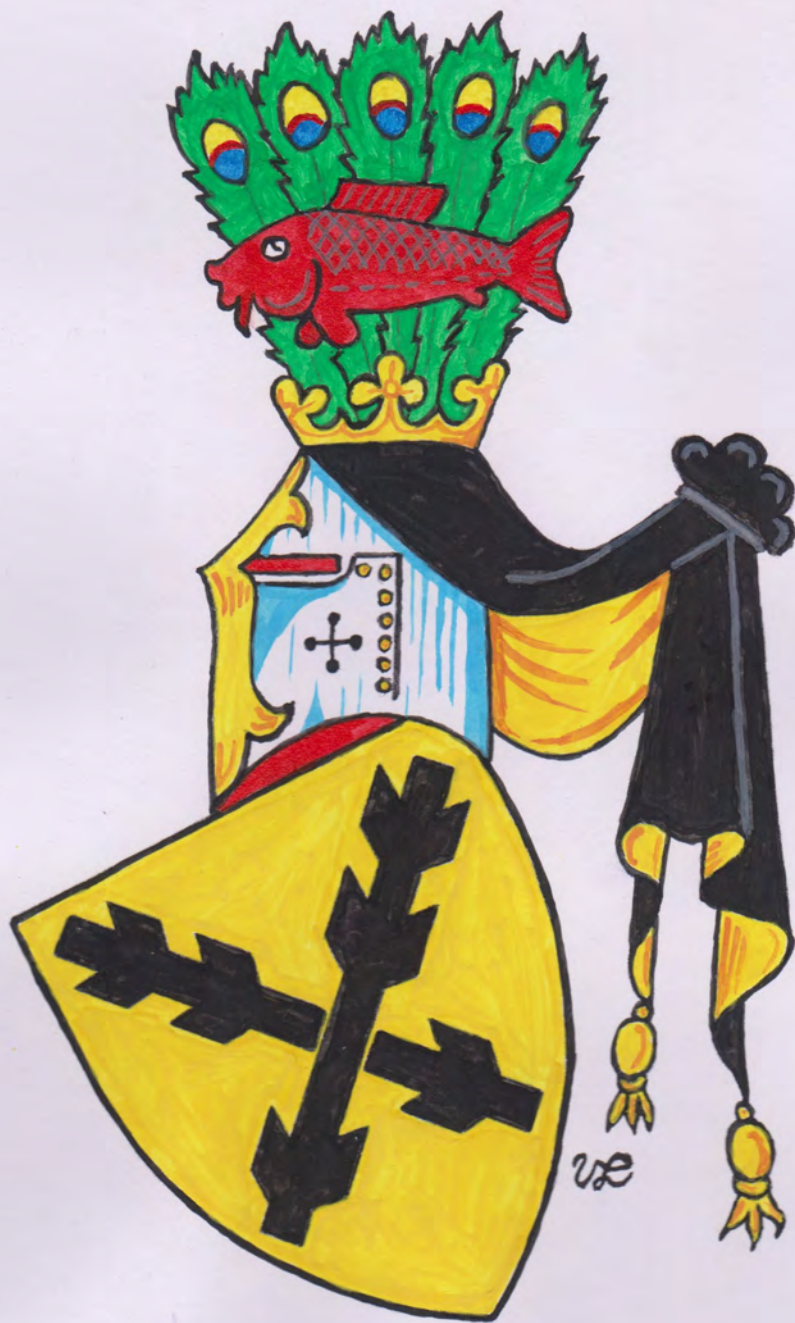
Náš bratr a heraldik Vítězslav Lazecký si tentokrát připravil erby majitelů Pavlic. Malba erbů je jeho koníčkem a životní vášní, takže k erbům uvádíme i jeho stránky o heraldice, erbech a malování vůbec: www.erby-znaky.wz.cz.

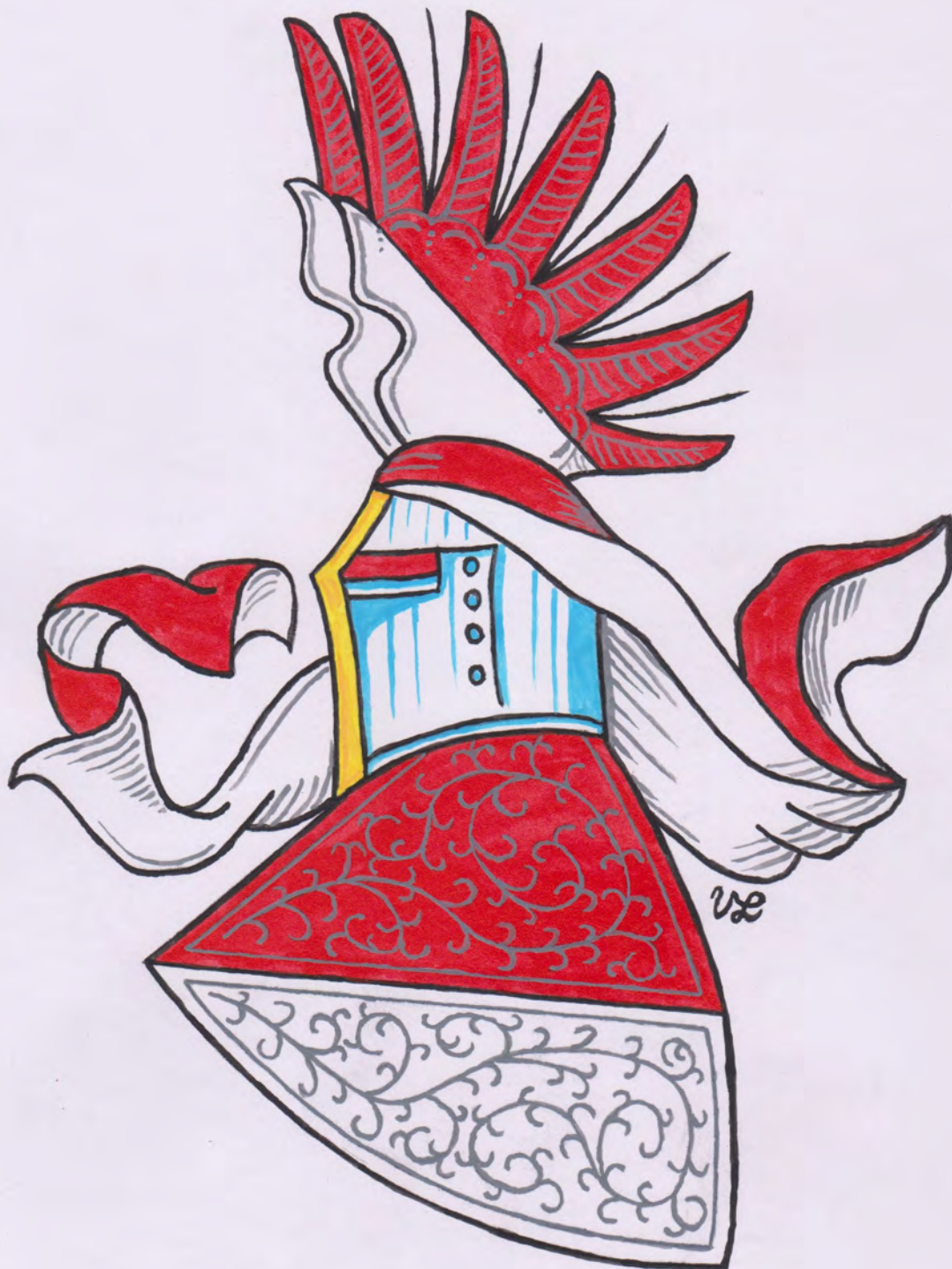
Jan ze Mstěnic – Erbovní barvy nejsou známy

Křižovníci s červenou hvězdou

Lichtenburgové

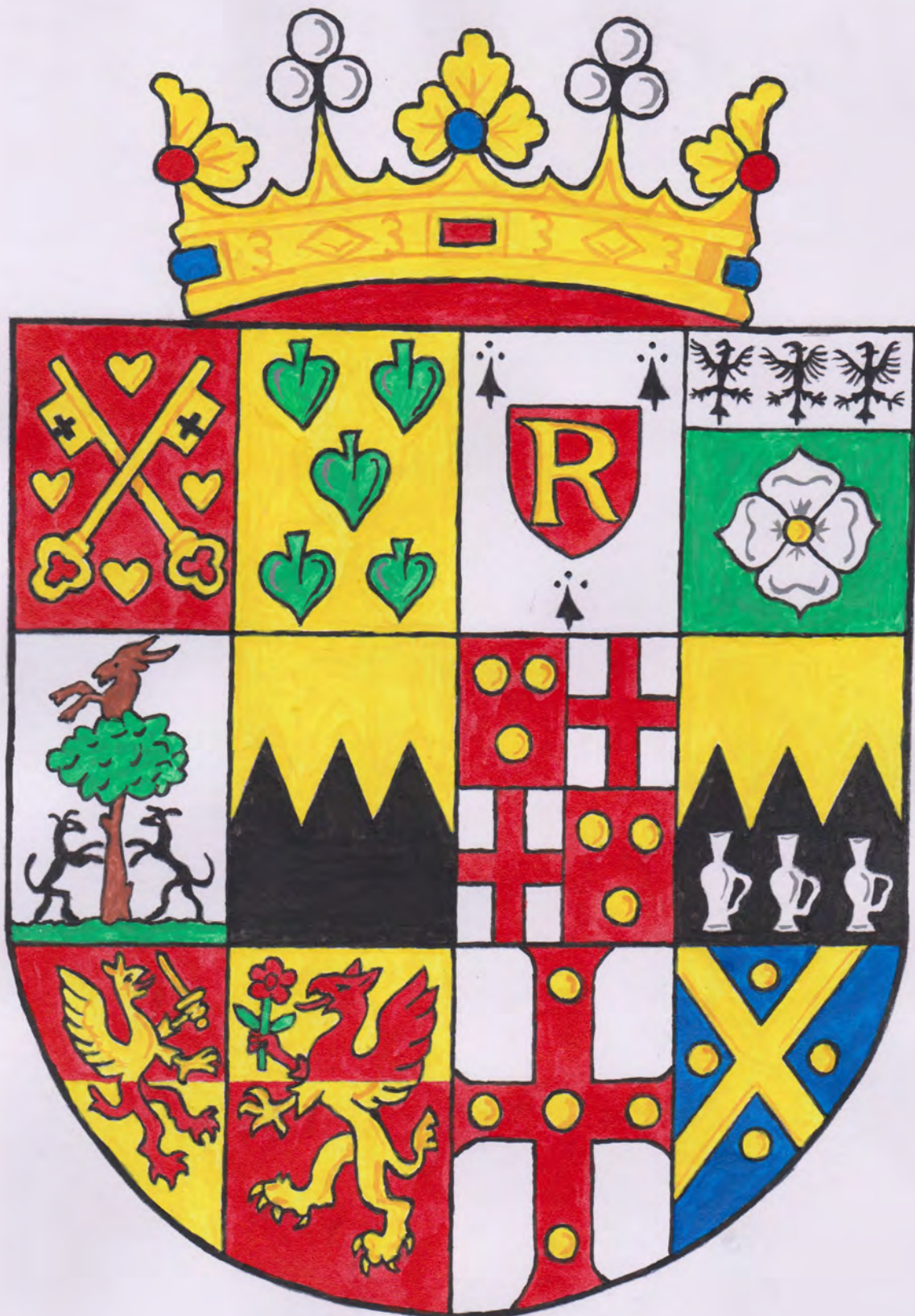
Páni z Krajků

Karel Fridrich knize Minsterbersko-Olesnický z Kunštátu

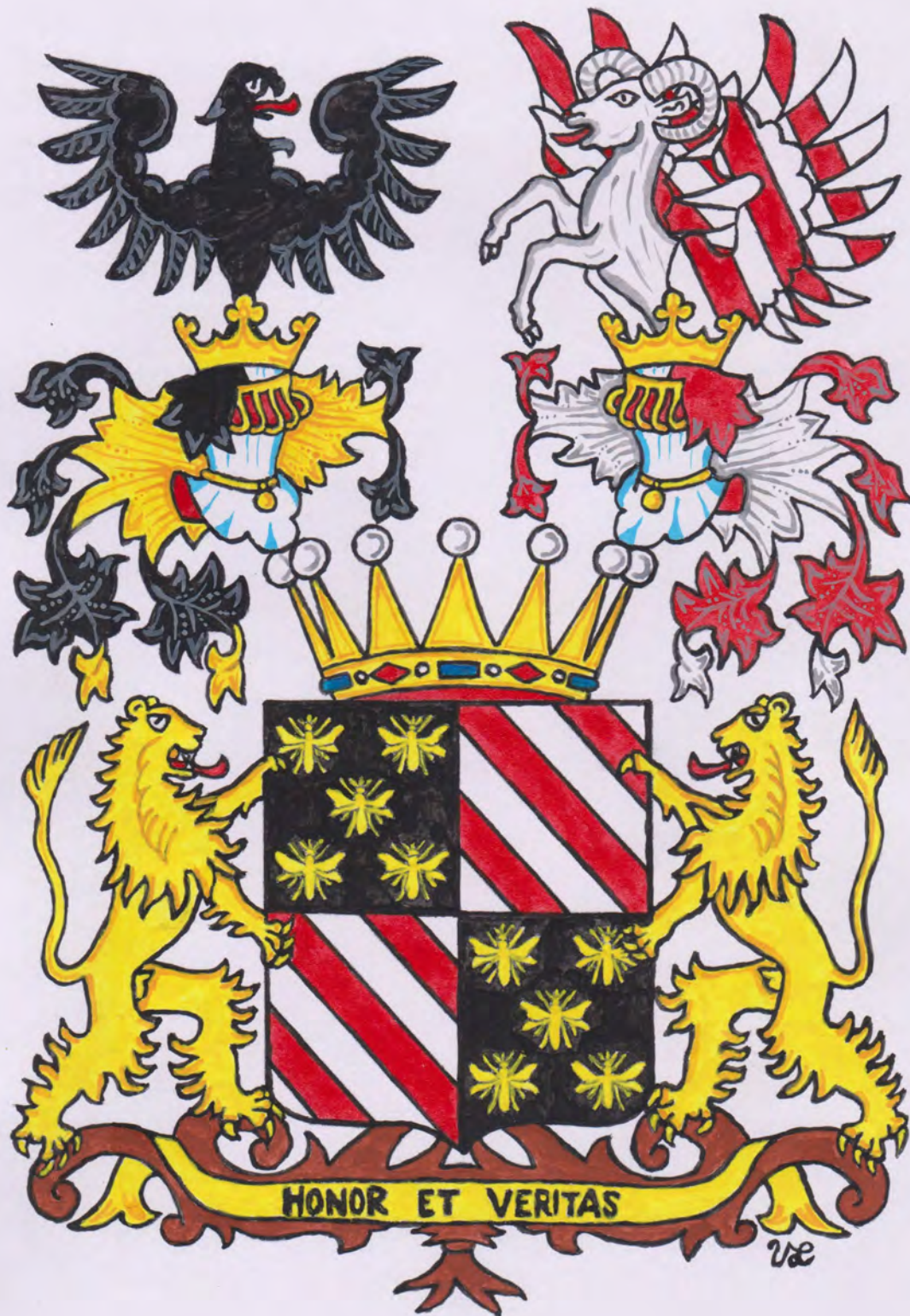
Ofenheim von Poteuxin

Hrabata Ugarte

De Souches

Biedermann von Turony

Württemberg